

Vergaderjaar 2024–2025

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 277

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2025

Vanuit mijn coördinerende verantwoordelijkheid voor brandweezorg en regionale crisisbeheersing en mede namens de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de Minister van Justitie en Veiligheid bied ik u het Landelijk Crisisplan Natuurbranden (LCP-N) aan. Dit crisisplan beschrijft de gezamenlijke aanpak van decentrale en nationale overheden en crisispartners bij grootschalige natuurbranden.

In de kamerbrieven «Op weg naar een integrale aanpak van natuurbrand-beheersing»¹ van juni 2024 en «Investeren in de preventie en mitigatie van natuurbranden»² van oktober 2024 is aangegeven dat er een Landelijk Crisisplan Natuurbranden zou worden opgesteld. Het crisisplan is ook onderdeel van de ambities van het Rijk en de besturen van de veiligheidsregio's ten aanzien van het versterken van de voorbereiding en paraatheid op prioritaire risico's in het kader van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing³ en ook als prioritair thema opgenomen in de nationale veiligheidsstrategie⁴.

Toenemend natuurbrandrisico

Natuurbrand is een bestaand risico waarvan de kans dat dit risico zich voordoet toeneemt door klimaatverandering. Bovendien is er de kans dat een natuurbrand negatieve effecten heeft op de omgeving en dat er meerdere natuurbranden tegelijkertijd uitbreken.

De veiligheidsregio's vervullen, in samenwerking met verschillende partners, een cruciale rol in het vergroten van de weerbaarheid tegen

¹ Kamerstuk 30 821, nr. 229

² Kamerstuk 30 821, nr. 240

³ Kamerstuk 29 517, nr. 255.

⁴ Kamerstuk 30 821, nr. 178, bijlage

natuurbranden. Preventieve maatregelen en goede samenwerking met terreineigenaren zijn daarbij essentieel voor een effectieve brandbestrijding.

Het belang van de inzet van de veiligheidsregio's hebben we gezien bij de recente natuurbranden die plaats hebben gevonden in het land, in het bijzonder tijdens de natuurbranden bij Ede en Drunen in de eerste weken van april. Met daadkrachtige collectieve inspanning – denk aan brandweer, defensie, waterbeheerders, terreineigenaren – is de schade door deze natuurbranden ingeperkt en zijn er onder de bevolking geen slachtoffers gevallen.

De verwachte toename van natuurbranden met hogere intensiteiten en snellere uitbreidingen en de mogelijkheid dat gelijktijdig meerdere grootschalige natuurbranden plaatsvinden, brengen vanwege de grenzen aan de beschikbare capaciteiten nieuwe uitdagingen in de brandbestrijding met zich mee en vragen doorontwikkeling op allerlei gebieden.

Het bestrijden van een grootschalige natuurbrand, of meerdere natuurbranden tegelijkertijd, is complex. Bij dit crisistype zijn diverse maatschappelijke en bestuurlijke dilemma's voorzienbaar. Hierbij valt te denken aan het verdelen van de schaarse beschikbare capaciteit en middelen bij de brandweer, het evacueren van bedreigd gebied en het inzetten van preventieve maatregelen om (meer) branden te voorkomen met maatschappelijke impact. Bij natuurbranden werken veel partijen nauw samen, zowel vanuit decentrale als centrale overheden en vanuit publieke en private crisispartners. Aangezien er zoveel partijen moeten samenwerken is het van groot belang dat nu van tevoren is afgesproken hoe de afstemming zal plaatsvinden. Daarnaast is goede coördinatie op het gebied van risico- en crisiscommunicatie belangrijk. Vanuit het rijk werken de Ministeries van LNV en JenV hier nauw samen.

Landelijk Crisisplan Natuurbranden

Het Landelijk Crisisplan Natuurbranden (LCP-N) biedt helderheid over de verantwoordelijkheden en opschalingsstructuren bij natuurbrand. Daarnaast vormt het de basis voor een robuuste operationele samenwerking tussen brandweer, crisispartners en betrokken bestuurslagen bij de aanpak en bestrijding van grootschalige natuurbranden. Zo beschrijft het plan de rollen en verantwoordelijkheden van de belangrijkste betrokken publieke en private actoren. Ook schetst het plan het proces van samenwerking op het moment van dreiging en bestrijding. Het LCP-N geeft daarnaast inzicht in maatregelen die opportuun zijn om in te zetten tijdens een of meerdere onbeheersbare natuurbranden.

Het plan is een uitwerking van de generieke aanpak van crises door het Rijk conform het Nationaal Handboek Crisisbeheersing. Het plan bevat een beschrijving op hoofdlijnen op basis van de bestaande verantwoordelijkheidsverdeling en is kaderstellend en overkoepelend voor de individuele, meer operationeel uitgewerkte plannen en draaiboeken van de betrokken organisaties die waar relevant met dit plan in overeenstemming moeten zijn.

Het plan is in nauwe samenwerking met deze crisispartners opgesteld, waaronder de besturen van de veiligheidsregio's die verantwoordelijk zijn voor de brandweezorg en crisisbeheersing, maar ook met de terreinbeheerders die een belangrijke partner zijn in het veld tijdens de bestrijding van natuurbranden.

Het LCP-N is inmiddels vastgesteld door zowel het Veiligheidsberaad als de ministerraad en biedt hiermee een goede en brede basis voor de bestrijding van natuurbranden binnen het bestaande afsprakenkader.

Tegelijkertijd zijn bij het opstellen van dit plan aandachtspunten aan het licht gekomen voor de doorontwikkeling van een effectieve bestrijding van (grootschalige) natuurbranden. Daarbij valt te denken aan verbeteren en versterken van de kennisontwikkeling, preparatie en paraatheid, bovenregionale en landelijke bijstand coördinatie en eenduidige risico- en crisiscommunicatie. De inzichten hierover worden verder uitgewerkt door de betrokken (crisis)partners gezamenlijk en zullen op termijn leiden tot een nieuwe versie van het LCP-N.

Het Ministerie van JenV is eigenaar van en verantwoordelijk voor het beheer en de actualisering van het LCP-N, in samenwerking met de besturen van de veiligheidsregio's en betrokken crisispartners.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
I. Coenradie